

FAQ

Hello! Welcome to toki pona. Maybe you're new and want to know more about this unknown language. Great! This page will answer your questions.

What is Toki Pona?

It's a small and good minimal language. There are only 14 letters and less than 200 words. The Canadian linguist Sonja Lang created it in 2001. Now there already are thousands of speakers around the world.

Why would I learn Toki Pona?

Maybe you're fascinated by the possibility of describing the world using less than 200 words. Maybe you wish to talk to your friends without other people knowing what you're saying. Maybe you just want to boast of speaking many languages. There are different reasons for different speakers.

How can I learn and where can I use Toki Pona?

There is the official Toki Pona book (The Language of Good) by Sonja Lang and there is her brand new Toki Pona dictionary. There are also many free courses online. Furthermore, there are YouTube videos and Memrise courses. A very popular and old course was o kama sona e toki pona! A newer and up to date course is lipu sona pona. Toki Pona groups and learning resources are on our website:

liputempo.org

If you want to join us, that's great!

ISSN 2752-4639

9 772752 463006

lipu tempo

nanpa moku

jo

o koma pona
lon lipu tempo!
tempo ni li suli
tawa toki pona
tan ni: tempo suno
pi toki pona li lon.
toki pona li sike e
suno nanpa mute
wan. ona o pona!

lipu ni la sina ken
kama sona e nasin
pi toki pona lon ilo
sona e lipu musi pi
utala pona. kin la o
lukin e toki pi pali
moku. o musi
kepeken lipu tempo!

-jan Sonatan

kulupu
nastin Juniko dia la, nastin UCSUR li lon
lipu sin mute pi toki pona

sona

tomo tawa

anpa pi telo suli

sowell Kapipala

ma

tawa pi pokи monsti pi ma Asija non-
pa luka tu wan: ma Palata

pilin

tempo sin la, mi lukin e sitelen tawa
“utala mun” (Star Wars)

moku

o pali e mulapisu!
pan suwi pi kasi kule

toki

waso en soweii

ma Masuno

musi

seme li mi?

kijetesantakalu o!

alasa nimi: ma Amelika

jan pali

jan pi pali toki

jan Alonola
kije Enki
jan Ke Tami
jan Na
jan Piku
jan Polo
jan Sonatan

jan pi pali sitelen

jan Alonola
kije Enki
jan Ke Tami
jan Kuwimakru
jan Na
jan Piku

jan lawa

jan Alonola
jan Sonatan

jan pi lipu lukin

jan Alonola
jan Simo
jan Eli
jan Sonatan

jan pali ante

jan Peja
jan Alonola

sina wile ala wile pali tawa lipu tempo?

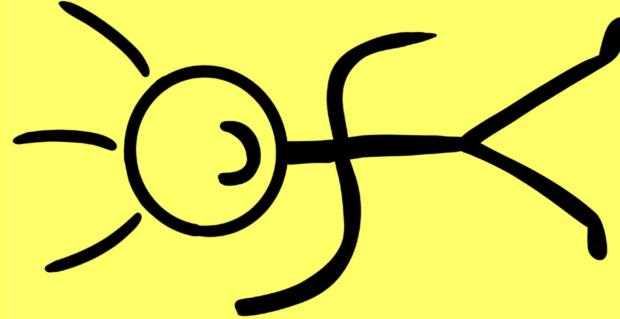
o tawa lipu liputenpo.org!

lon lipu ni la, sina ken lukin e ma pi mi
mute lon ilo Siko (Discord).

CC-BY-SA 4.0

lawa jo 2021 tan jan pali pi lipu tempo
copyright © 2021 by contributors of lipu tempo

jan pali

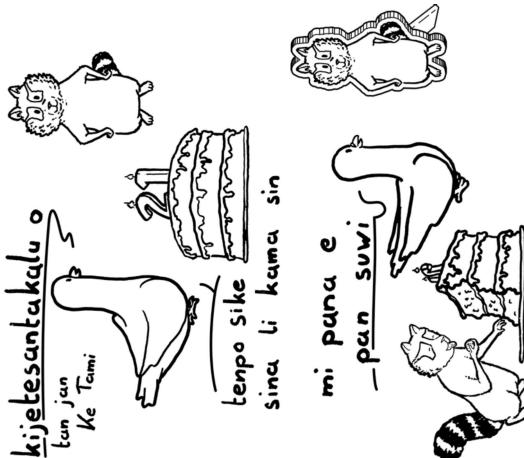
musi

kulupu

kijetesonakalu o!

seme li mi?

mi olin e telo a,
mi moku e ona kin,
mijo e selo a,
ona li pona lukin
mijo ala e noka,

**o moku e mi pona!
seme li mi?**

tanjan Sonatan

nasin Juniko ala la,
ngsin UCSUR li lon

tanjan Ke Tami

jetesantekalu o
sun jan
Ke Tami
tempo sike
sina li kuma sin
mi puma e
—pan suwi —

o alasa e nimi ma
Amelika! ona li lon
nasin supa sama nimi
"Alensina" li lon nasin
simpin sama "Awisi":
nimi ma ni li lon pok
nimi:

Awisi / Kalalinuna
Ekato / Katemala
Kanata / Kosalika
Kenata / Mesiko
Kupa / Ontula
Mewika / Panama
Palakawi / Pasila
Papeto / Pelu
Pawama / Penesuwela
Pemuta / Sameka
Sinita / Sile
Ullukawi / Tominika

nasin li nasin UCSUR.

nasin UCSUR li sama nasin Juniko, taso kulpup Juniko li lawa e nasin Juniko la, kulpup lawa ni li lawa ala e nasin UC-SUR, nampa sitelen pi nasin UCSUR li lon pokka pi nasin Juniko, kulpup Juniko li toki e ni: nasin Juniko li lawa ala e nampa nila, ilo li ken pana e sitelen ante tawa nampa ni. tan nila, nasin UCSUR li ken pana e sitelen ante tawa nampa ni.

nasin UCSUR li wile e semese? a, tempo la, jan li pali e toki sin. toki pali nila, sitelen sin li ken. taso toki ni li sin la, kulupu pi toki ni lili la, sitelen sin li tawa ala nasi Juniko. ni la sitelen sin ni li ken tawa nasin UCSUR. jan Lepeka li jan pali pi nasin ni, lipanae sitelen ponatawa ona.

ni la mi ken ala ken pana e sitelen pona
tawa ilo ante ale pi toki pona? ken ala.
o lukin e ni: [██████████] a, ni li pana ala e
sitelen pi wille mi tan seme? a, ilo li wile
sona e nasin pi sitelen ni la, o pana e
nasin ilo sitelen tawa ilo. tempo ni la,
mi sona e nasin ilo ni: nasin sitelen pu
Mono en sitelen seli kiwen en nasin
Fairfax en nasin nampa en linjia waso
en leko¹ lili en sitelen Kotopon en insa
pi supa lape en nasin Unifont CSUR en
sitelen Antowi. ona ale la sitelen pi na-
sin nampaliken kama sitelen pona:

→ ↑ ← ↓ ← →

kulupu pi toki pona la, ilo mute li jo e
nasin ilo sitelen ni. taso ilo mute kin li jo
ala. kin la, sina ken ala pana e nasin sin

1 "leko" li ken kiwen pi poka luka
wan li ken selo ni nalisatutu

ni tawa ilo luka lili. pana pi nasin sin li ken tawailo sulitaso. tan ni la mi kulpupi o awen alasa e nasin pona tawa sitelen pona. mi o awen pana e nasin pi alasa ni tawa nasin UCSUR. alasa li pinil la natin li kama pona mute li kama awen wawa. tannil a nasin Juniko li ken moku e sama pi nasin UCSUR li ken pana e sitelen pona tawa ilo ante. sina wile e ni la sina wile lukin e lipu tempo la ken la sina wile lukin e lipu sin pi toki pona. pona la, jan mute li pana e lipu mute pi toki pona. taso sina awen lukin la, sina kama sona e ni: lipu li tan ala jan taso pi toki pona. lipu li tan toki ante kin. jan pi toki pona li ante e lipu tawa toki pona. ni li ken pona. ni li ken pana e lipu mute e lipu wawa e lipu pi musi mute. taso ni li ken ala pana e lipu pi nasin pi toki pona taso. sina wile lukin e lipu pi tan pi toki pona taso la lipu ni mute o lon a!

lipu sin mute pi toki pona

tan jan Ke Tami

sina wile lukin e akesi suwi la o lukin e lipu pi nimi "akesi li wile lon nena". lipu ni la akesi li tawa li wile e ijo tan nena ma suli. taso ona li ken ala tawa sewila ona li wile e pona tan sowellante. suwi la, toki ni li kepeken sitelen pona

tan ni la, jan Lakuse li pana e wile pi utala la musi sin. utala ni la alasa pi lipu sin li lon. lipu sin ni o tantoki pona taso o tan aia toki ante. lipu ni o lili ala o suli mute ala. nimi ale ale ale ale o lon lipu. tempo pi alasa musi ni li kama la lipu sin mute li kama a. mute lipu li lukaluka tu. sulipilipu nili suli lili suli mute li suli pi mute wawa. mi lukin e lipu. lukin ale mi la ona li pona li toki e ijo musi.

sina wile sona e toki pi ijo nasa wawa ike la o lukin e lipu pi nimi "AAA-mute". ijo ni li wawa mute li ken nasa e jan li kama e toki pona taso tanjan. tan ni la jan li pok e ijo nasa ni.

ma Masuno

tan jan Na

ma Masuno, jan Omosuno li mani mutte li lon etomo insa nena.
ma Ponso li telo li te, jan Ponso li alasa kala li lon e tomo ko.
ma Lojema li telo ala mute li nena suli. jan Lojema li kiwen sama li wawa mute! taso, jan Lojema li lon nanopalili.
lon poka ma Masuno la ma Sanuso, jan Sanuso li tokipona ala li ipali mute. taso, jan Sanuso en jan Masuno li lon pona.

ma Masuno li lon ala. ona li lon taso e insa lawa mi.

ma tomo Omosuno li tomo mute lon ma Masuno e ma tomo Ponso e ma Lojema. ma Masuno li suli!

sina wile lukin e lipu tempo la ken la sina wile lukin e lipu sin pi toki pona. pona la, jan mute li pana e lipu mute pi toki pona. taso sina awen lukin la, sina kama sona e ni: lipu li tan ala jan taso pi toki pona. lipu li tan toki ante kin. jan pi toki pona li ante e lipu tawa toki pona. ni li ken pona. ni li ken pana e lipu mute e lipu wawa e lipu pi musi mute. taso ni li ken ala pana e lipu pi nasin pi toki pona taso. sina wile lukin e lipu pi tan pi toki pona taso la lipu ni mute o lon a!

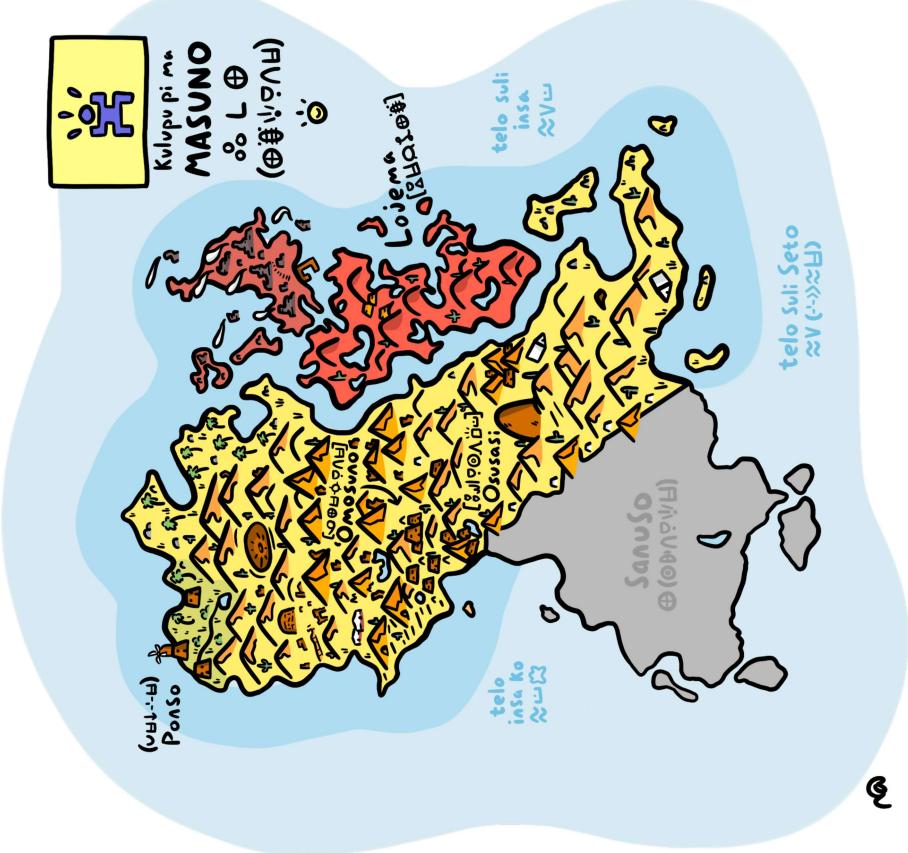
tan ni la, jan Lakuse li pana e wile pi utala la musi sin. utala ni la alasa pi lipu sin li lon. lipu sin ni o tantoki pona taso o tan aia toki ante. lipu ni o lili ala o suli mute ala. nimi ale ale ale ale o lon lipu. tempo pi alasa musi ni li kama la lipu sin mute li kama a. mute lipu li lukaluka tu. sulipilipu nili suli lili suli mute li suli pi mute wawa. mi lukin e lipu. lukin ale mi la ona li pona li toki e ijo musi.

sina wile lukin e utala pi kulpupu tu la o lukin e lipu suli pi nimi "ale li ale". kulpupu tu li kepeken nasin tu pi toki pona la ona tu li utala. taso jan pi kulpupu ala li kama wile pini e utala a.

ma Masuno

tan jan Na

ma Masuno li ma seli kon suwi! jan Masuno li kepeken taso e toki pona. nasin sewi pi ma Masuno e ni: sewi olin li mama Osusasi. mama Osusasi li sike mama pi kiwen lon ma seli kon. jan Masuno mute li lon insa mama Osusasi. jan Masuno ante li lon e ma tomo Omosuno e ma tomo Ponso e ma Lojema. ma Masuno li suli!

O kepeken e ko wan tawa anpa pi pan suwi. sina o pana e ona lon anpa pi poki seli. o pana e ko anpa, e ko ante tawa ma lete.

o kama jo e ko anpa tan ma lete. o pana e ko (tawa insa pi pana suwi) lon sevi insa pi pan suwi la, o pana e ko tawa pali ko, e telo mama lili tawa poki. o wan e ona tu. o wan e telo mama ante, e ko suwi. o seli e ona tu. telo mama li seli la, o weka e ona tan ma seli, o pana e telo ante, e kilili lili tan kasi kule. o wan e ona o moku pona!

ale. kin la, o seli e ijo ale ni. o ko e insa walopiske walo lon pokant. ona li koin la, o pana kin.

o kama jo e ko anpa tan ma lete. o pana e ko anpa. o pana e ko ante la lon sevi pi ona ale. o pana e ko pini tawa iyo seli lon tempo suli (1h, 175°C).

o moku pona!

toki

waso en soweli tan jan Alonola

waso li lon tomo soweli. soweli li pali e moku pona. taso waso li kepeken e supa moku ike tawa soweli. supa moku li linja. waso li ken moku e moku kepek-en uta linja ona. taso soweli li jo ala e uta linja, li ken moku ala e moku. ni la, waso li moku e moku ale. soweli li ken lukintasoe moku. pinila, soweli li tawa, li tok: "waso o, sina pona. mi sona e ni tan sina: mi pali e ijo ike. mi o ante e na-sin mi."

soweli li ike. waso li toki e ni: "soweli o kama tomo mi. mi wile pana e moku tawa sina". soweli li sona e nasin waso. ona li wile ala kama. taso waso li toki mute la, soweli li kama tomo waso.

sona sitelen pona li kama sona sitelen "Ilo li wile e soweli". ilo li wile e soweli li ona li alasae e soweli lon tomo ona. taso soweli li lon seme? sina o o pana e nasin pona tawalo ilo. sina o o alasae e lipu pona. lipu ponala iyo li ken tawa.

sina wile sona e nasin pona pi jan pona e nasin ike pi jan pona la o tawa lipu pi nimi "jan pi sona mi en jan pona ona". jan wan li awen pana e moku tawa jan pona ona. taso tempo wan la sijelo ona li kama jakil ona li ken ala pana.

sina wile sona e kama pi wawa nasa la o lukin e lipu pi nimi "jan usawi". jan lili li wile sona e wawa nasa li tawa jan pi sona ni. taso sona ni li nasa mute.

sina wile e toki pi tempo kama la o lukin e lipu pi nimi "jan Posepomamu-ka#52208 o". jan nasa li sona li sona e ale li toki lipu tawa jan ante. jan nasa sona li wile e ijo tan jan ante. jan pi sona ale li kepeken toki pona nasa.

sina wile e toki pi mun ante la o wile e lipu pi nimi "kala pi alasaka". mun ante li ijo minute li sama ala ma sina. kasin en soweli en jan li lon, taso ona li sama li ijo pi ma sina.

sina wile kute e pilin pi kasi lili e ma pi kasi suli la o sona e lipu pi nimi "kasi lili li suli". kasi lili li kama lon li wile kama suli sama kasi ante. tempo li kama, taso ante li lili.

lipu ante li kepeken sitelen pona. nimi ona li "lipu pi jan Kosi". jan Kosi li kama tawa ma ante li kama kute e jan pi toki pona li kama sona toki pona li kama o sona e ni:

sina wile e ni: jan ante li pona tawa sina la, o pona tawajan ante.

o lukin e lipu ale e ale lipu lon utala.pona.la .ona ale li pona.

¹ "kijetesantakalu" li soweli pona

sona sitelen pona li kama sona sitelen suwi. ona li pilin pona.

lipu pi nimi "lipu pi soweli Lulu" la, sow-eli Lulu li olin e ale. ona li toki pi pona pilin tawa soweli wan li wile ala toki tawa lon ma, taso soweli wan li wile ala toki tawa soweli Lulu. ike la, kasi suli li kama anpa lon soweli Lulu.

waso li lon lipu pi nimi "lipu tempo pi waso lili" li toki etenpo ona. jan li nama-ko ike e poka ale la ni li ike tawa waso. jan pi mun ante li kama. jan li pilin sama waso li wile pali.

kijetesantakalu¹ li lon lipu pi nimi "olin kijetesantakalu". tempo open la, ona li wile ala e kijetesantakalu ante, li wile e moku taso. taso moku li pini la ona li wile e kijetesantakalu ante li alasae e kijetesantakalu ante.

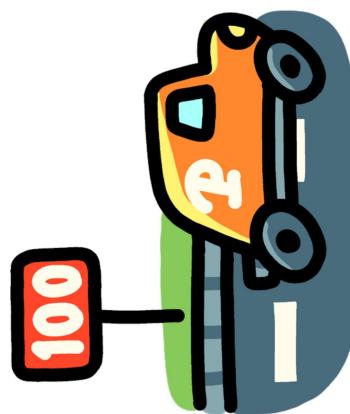
lipu pi nimi "hi li nasin" la jan li lon ku-lupu. kulpupu li awen li pali pona. jan pi kulpupu ante li ike tawa ona. taso jan pali wan li kama toki tawa jan pikulupu ante.

sina olin ala olin e nimi "mu"? olin la lipu pi nimi "waso Mumu li mu ala" o pona tawa sina. mu mute li li lipu ni. a, taso mu li pona ala tawa waso Mumu li lon poka ale pi waso Mumu. waso Mumu li wile e toki. ni la ona li alasae e ma toki ijo toki.

• pali e mulapisu!

tan kije Enki

jo e lipu lawa tawa tomo tawa ona. lipu lawa li tok i e ni: jan ni li pali e ijo sin ni, jan pali li lawa e ni: jan ante li ken ala ken pali e ijo sin. ken la, jan ante o pana ona tawa ijo mute: tawa jan, tawa ijo, tawa esun tempo pini mutela, jan li pali e sike tawa mutu li kon. jan li kepeken kulupu ante mutu li kon telo seli. jan li tempo sama. tempo kama la, jan li pana e sike ion poka tomo ni li, tomo tawa li ion. taso tempo pini li, jan anu soweli li tawa e tomo tawa.

tempo kama la, jan li pali e ilo kon. ilo ni li pana e wawa tan kon telo seli. jan li kepeken e ilo kon tawa tomo tawa, taso tomo tawa ni li tawa lon nasin pi linja kiwen taso, lon nasin ante ala.

tempo kama la, jan li kepeken e ilo kon tawa tomo tawa pi nasin linja ala. jan sona mute li kama sona, li kama pali e ijo mute sin tawa tomo tawa. suli la, tempo sike pini (1828) la, tomo tawa suli pi tawa jan li tawa kepeken ilo kon lon nasin ni: tan ma tomo Lonton (London) tawa ma tomo Pa (Bath)

tempo sike kama (1839) la, jan Anteson (Robert Anderson) li pali e tomo tawa sin: ona li kepeken e wawa tan poki wawa.

tempo kama la, jan li pali e ilo wawa sin (1860, Christian Reithmann), e ilo pi sike tu kepeken ilo kon (1869, Pierre Michaux en Louis-Guillaume Perreaux), e ijo ante sin mute. suli la, jan Pen (Carl Benz, 1886) li pali e tomo tawa pona kepeken ilo pi telo wawa. ilo li seli e telo wawa li kama e wawa tan seli. tempo sama (1886 & 1887) jan Pen en jan Tanle (Gottlieb Daimler) li kama

• pali e mulapisu!

tan kije Enki

toki! sina wile ala wile moku e mulapisu? toki Italiaja la, ona li "Pizza". mi kin li wile. o open.

nanpa wan la, sina wile pali e pan. o kama jo e ko pan walo, e namako walo, e pok i telo tu, e sike mama waso wan, e telo pi kili laso, e soko² tawa pan.

O wan e ale. ni li wile ala weka tan luka sina la, o awen pana e ko pan walo. ale li pona la, o pana e ko ni tawa pok i. o pana e len lon sewi ona.

1 "mulapisu" li pan lipu loje pi na Italia
2 "soko" li kasi ala, li soweli ala, li ante

pan suwi pi kasi kule

tan jan Alonola

pan suwi pi kasi kule li jo e kili lili pilaki kule. kili lili ni li moku pona. tempo pini la, tempo mute la, mama mama mi li pali e pan suwi ni. o pali e ona lon poka mi!

ijo tawa insa pi pan suwi:
tan jan Alonola
telo mama 750ml
ko tawa pali pan (poki tu)
kili lili tan kasi kule 200g
ko suwi 60g
insa walo wan pi sike waso

selo pi pan suwi la, o pana e selo lili pi kili jelo, e ko pan, e ko suwi tawa poki. o wan e ona. o selie ko pi telo mama. ko pi telo mama li telo la, ale li pona. o pana e telo tan ko pi telo mama, e insa jelo pi sike waso tawa poki. o wan e ona ale kepeken luka sina. sina pini la, o tu e ko.

tomo pi nasin sewi Puta pi ma Sonko. Attempo pi open suno kama la mi tawa attempo pinasin sewi Puta Makapalliniwana (Mahaparinirvana). Lon nilai an Puta li moli lon anpa pi kasi suli Sali (Sal) li tawa ma sewi Nipama (Nibbana/Nirvana).

tempo nampa tu wan la mi tawa ma
tomo Kawitelapa (Hyderabad). mitawa
tomo sona suli pi ma tomo ni tawa toki
kulupu sona. ma tomo ni li jo e kon pi
nasin sewi Isilan. lon la ma tomo ni la
jan mute pi nasin sewi Isilan en tomo
mute pi nasin sewi Isilan lion.

bilin

**tempo sin la, mi lukin e
sitelen tawa "utalo mun"
(Star Wars)**

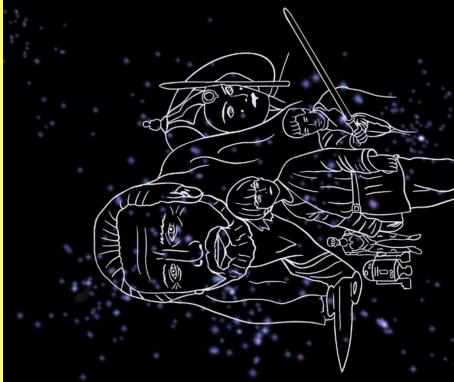
utala mun li kulupu pi sitelen tawa.
isulu la, kulupu tu wan pi sitelen tawa tu
wan li lon. tempo open la, jan Sose Luka
(George Lucas) li pali e kulupu sitelen
tawā pi nanpa tu (nanpa wan ala!). ten-
po kama la, ona li pali e kulupu sitelen
tawā pi nanpa wan. pini la, kulupu sitel-
en tawa pi nanpa tu wan li kama lon.
itaso, sitelen tawa suli ante en sitelen
itawa lili ante ilon kin.

utala mun la, jan pona en jan ike li lon.
jan pona la, jan pi wawa mute li lon.
nimi ona li jan Jesi (Uedi).jan ike la, jan
pi wawa mute li lon kin. nimi ona li jan
Si (Sith). sitelen tawa ale la, jan pona en
jan ike li utala, utala ala la, ijo ante li lon:
olin en ilo sin en jan pi ma ante en sow-
eli (suwi) pi ma ante li lon.

tenpo pini lili la, mi lukin sin e sitelen
tawala mun. pilim mi li wan ala.
luka wan la, mi pilim pona tan ni: utala
mun li jo e nasin pona. jan pona en jan
ke li pona. jan li jan sona. pilim pona

lili. taso tomo tawa pi telo wawa li kama mute. ma mute li pali e nasin pona tawa tomo tawa, li pali kin e nasin pi tomo tawa taso. tomo tawa li kama wawa, li kama pona, li kama pakala pi lili taso, taso pakala la, ona li kepeken e telo wawa like, ona li pana e kon ike.

mi lukin e ijo pi nanpa lili mute lon ma
Palata, taso ale li pona mute tawa mi.
mi ken, la mi wile tawa sin a!

UTALA MUN

mute pi tempo pini lilon.
luka ante la, mi pilin ike tan ni: sitelen
li ike, jan mute li nasa, li pali e ijo nasa.
mi sona ala e ni: mi pilin pona taso tan
tempo pini anu seme?

mi pilin e ni: pilin ala pi tempo pini la, utala mun likulupu pona pi sitelen taso. taso ona li kulupu pi pona mute ala pi sitelen tawa. ni la, mi toki tawa sina: utala mun li pona ala pona tawa sina?

en poki wawa (pi kon ike ala). kulupu esun mute pi tomo tawa li lon. suli la, kulupu ni li lon: Volkswagen, Toyota, Mercedes-Benz, General Motors, Ford, Honda, Nissan, Hyundai
o tawa pona kepeken tomo tawa!

tempo ni la, tomo tawa li ken kepeken
telo ante (pi kon ike ala), li ken kepek-

anpa pi telo suli

tanjan Puk

mi jan sona. mi wile sona e nasin tawa
pi ko kiwen lon telo suli. nena li pakala
la ko kiwen li kama anpa lon insa telo
suli. nasin seme la ko kiwen li tawa?
tawa anpa pi ko kiwen li ken ala ken
pakala e ma tomo lon poka telo? mi
wile sona e ni. ni li ike tan ni: ko kiwen
li lon anpa mute li lon insa pi telo suli
a. tan ni la mi ken ala lukin e ko ni. jan
sona ante en mi li lon insa tomo tawa
telo li lon insa telo suli Alansi (Atlantic
Ocean). mi kepeken e ilo kalama tan
ni: mi wile sitelen e

en poki wawa (pi kon ike ala). kulupu esun mute pi tomo tawa li lon. suli la, kulupu ni li lon: Volkswagen, Toyota, Mercedes-Benz, General Motors, Ford, Honda, Nissan, Hyundai
o tawa pona kepeken tomo tawa!

palisa kiwen. palisa ni li jo e pakala lon insa kiwen. tawa ma anu tawa anpa ko li pali e pakala ni? mi lukin e kiwen lon anpa e sijelo pikko kama anpa. insa kiwen ni la pakala li lon ala! pini la mi sona e ni: ko kiwen li kama anpa li pakala e ona. nili ike tan ni: pakala tu ken kama. ken la tempo kama la sijelo pi ko kiwen li kama anpa mute. ni li ken pali e mon-suta¹ telo li ken pakala e ma tomo lon poka telo. mi sitelen e ni lon lipu sona. pini la jan li sona e ike pi anpa pi telo suli.

soweli Kapipala

tanjan Alonola

kulupu pi illo sona la, jan ale li toki e ni:
soweli Kapipala li suwi a. sitelen musi
en sitelen tawa musi mute li lon. tan
seme? o lukin e soweli Kapipala lon
poka mi!

nimi sin la, soweli Kapipala li misa suli.
misa li soweli lili, li moku e ijo mute ke-
peken kiwen uta suli ona. kulupu misa
la, soweli Kapipala li suli a.

soweli Kapipala li jo e kiwen uta suli.
ona li ken moku pona kepeken kiwen
uta ona. sjelo pi soweli Kapipala li sike
mute. sjelo ona li suli mute, li sama jan
lili. taso nok a ona li suli ala. nena en oko
en sike kute li sewi muta tan ni: soweli
li ken tawa telo, li ken moku e kon, liken
lukin lon tempo sama. len ona li loje jelo,
li kiwen.

soweli Kapipala li lon ma Amelika
seli. soweli Kapipala li lon poka
telo tan ni: teo li pona mute tawa
soweli Kapipala. maliseli a, ona li
tawa telo. ike li lon la, ona li tawa

tawa pi pokí monsi pi ma Asija nanpa luka tu wan: ma Palata

tanjan Polo

ma Palata li ma pi musi mute li ma pi
ante mute. ona la jan pi mani mute li
lon. jan mute pi mani ala kin li lon. ona li
jo e tomo epiku¹-pi tempo pini, taso ona
li jo e ma tomo mute pi jan mute mute.

¹ "epiku" li sama "pona mute"

telo. taso tempo pimeja la, ona li tawa
ma kasi, li lape.

soweli Kapipala li lon kulupu mama.
soweli Kapipala li ken jo e kulupu suli
pi mama ala. tempo telo la, ona li moku
mute, li kama jo e wawa. tempo seli la,
ona li tawa poka telo. tempo ni la, moku
lili li lon, namako la, soweli Kapipala li
pona tawa soweli ante mute.

soweli Kapipala muti li lon. ona li suwi
ala suwi itawa sina?

soweli Kapipala muti li lon. ona li suwi
ala suwi itawa sina?

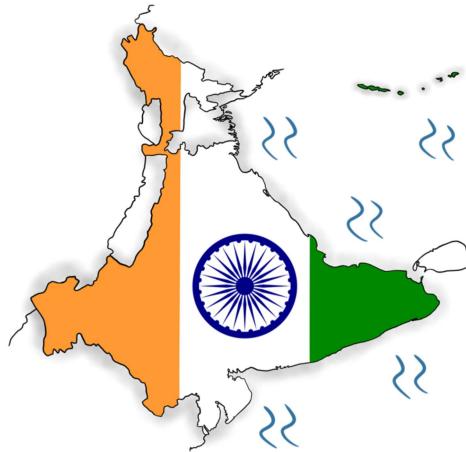

tempo mutte lon ma ni. ona li ike. mi ale
o pali wawa tawa ni: mi ale o weka tan
sike pi lön sin ni (samsara). jan li kama jo
e suno insa, la ona li pini lon sin li kama
wan lon ale ni. ni li nasin sewi majuna²
pi ma Palata, taso jan mute pi nasin
sewi lsilan kin li lon.

mi tawa ma Palata lon tempo tu wan.
tempo nanpa wan la mi tawa ma tomo
Potakaja (Bodhgaya). ma tomo lili ni li
lon ma Palata pi nasin lete. ona li ma
pi suno insa pi jan Puta, taso lon tempo
pi jan Puta la nimi pi ma ni li Uluwela
(Uruvela), tawa mi la ma tomo ni li epi-
ku a. tomo mute pi nasin sewi Puta li lon. taso
tomo suli nanpa wan li tomo pi nasin
sewi Puta Makaposi (Mahabodhi). lon
poka pi tomo ni la kasi suli sewi Posi
(Bodhi) li lon. tempo pini pi suli mute
mute la lon anpa pi kasi suli ni la jan Si-
tata li kama jan Puta. ona li tawa noka
lon tempo mute lon ma Palata pi nasin
lete. ona li pali e pali mute pi nasin sewi.
tempo suno wan la ona li pini lon ma
Potakaja li anpa monsi lon anpa pi kasi
suli Posi. ona li weka e toki insa li alasa
insa ona lon tempo suli, la ona li kama jo
e suno insa. tempo kama la ona li kama
aa alon sin.

mi awen lon tempo esun wan lon ma
tomo Potakaja. mi lukin e ijo mute pina-
sin sewi Puta. mi pali e pali weka pi toki
insa lon anpa pi kasi suli Posi. mi tawa
noka mute lon insa pi ma tomo. mi sike
noka mute e tomo Makaposi. mi tawa
noka mute kin pi weka pi ma tomo. mi
moku e moku pona pi ma Palata. ale li
pona tawa mi, mi pilin pona mute a!

tempo nanpa tu la mi tawa ma tomo
Walanaasi (Varanasi). ma tomo ni li ma-
juna, li pona muteli ma pi sewi mute lon
ma Palata. ona li lon poka pi nasin telo
Kansi (Ganges), nasin telo pi suli nanpa
wan pi ma Palata. lon insa pi nasin telo
ni la jan li telo e sama tan ni: telo ni li
sewi. jan molli li kama seli lon poka pi
nasin telloni. kama la jan li pana e ko seli
ona lon nasin telo ni.

tempo nanpa tu la mi tawa ma tomo
Walanaasi (Varanasi). ma tomo ni li ma-
juna, li pona muteli ma pi sewi mute lon
ma Palata. ona li lon poka pi nasin telo
Kansi (Ganges), nasin telo pi suli nanpa
wan pi ma Palata. lon insa pi nasin telo
ni la jan li telo e sama tan ni: telo ni li
sewi. jan molli li kama seli lon poka pi
nasin telloni. kama la jan li pana e ko seli
ona lon nasin telo ni.

tempo nanpa tu la mi tawa ma tomo
Walanaasi (Sarnath) li lon. mi
tawa ma tomo ni kin, mi awen lon ma
tomo ni lon tempo suno tu. ma tomo
Sana li suli tan ni: ian Puta li open pana
e sona pi nasin sewi sin ona lon ma ni.
lon ni la jan ken lukin e nena suli pi na-
sin sewi Puta Tame (Dhamek Stupa),
kama la mi tawa ma tomo lili lili Kusina-
la (Kushinagar) kepeken tomo tawa
esun. ona li weka mute tan ma tomo
Walanaasi. mi open e tawa lon tempo pi
open suno, mi pini e tawa lon tempo pi-
meja. ma tomo Kusinala li suli tan ni: jan
Puta li molli lon ni. ma tomo Kusinala la
mi lape lon tempo pimeja wan taso lon

² "majuna" li sama "sinala"